

Novi grobovi

JOHN SLAPNIK

Kot smo poročali, je včeraj jutraj ob 3:40 uri umrl v Glenville bolnišnici John Slapnik, star 59 let, stanujoč na 720 E. 155 St. Doma je bil iz vasi Smartno pri Gornjem gradu na Spodnjem Stajerskem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1912. Bil je član društva Kras št. 8 SDZ in podr. št. 3 SMZ ter delničar Slov. doma na Holmes Ave. Tukaj zapušta žalujočo soprogo Mary, rojeno Svigel, ki je doma iz Grahovega pri Cerklju, v stari domovini pa tri brate: Josepha, Louisa in Jerneja ter dve sestri Frances Ločičnik in Pauline Natlačen. Pogreb se bo vršil v četrtki jutraj ob 8:45 uri iz Svetkovega pogrebnega zavoda na 478 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob 9:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

JOSEPH STOPAR

Pokojni Joseph Stopar bo pokopan na pokopališču sv. Pavla mesto na pokopališču Calvary.

Domače vesti

Redna seja

Članice društva sv. Ane št. 4 SDZ so prošene, da se jutri večer, 14. aprila gotovo udeležijo redne mesečne seje v sobi št. 1 SND. Pričetek bo ob 7:30 uri. Seja bo važna, ker bo treba skleniti vse potrebno za veselje, ki se bo vršila v soboto, 15. aprila.

V bolnišnici

Mrs. Frances Pust iz 19501 Cherokee Ave. se nahaja v sobi št. 138 v St. Alexis bolnišnici, kjer jo prijateljice lahko obiščejo. Zelim jo skorajšnje okrevanje!

Delavca kaznovana radi goljufanja

Dva delavca, eden star 66 let, drugi pa 32 let, sta bila včeraj na policijski sodnici obsojena na zapor in globo, ker sta pod krivo pretezo prejela plačilo za izločevalno podporo. Eden je izločeval \$207, drugi pa \$63. Oba bosta morala plačati po \$50 globo, ampak zaporno kazno je sodnik Celebrezze obema odpustil.

Prvorojenček

Vile rojenice so se v nedeljo jutraj zglasile pri družini Mr. in Mrs. Tom in Emma Hodanove na 19209 Kewanee Ave. in prvorojenec. Tako sta Mr. in Mrs. John Gerl iz 19807 Kewanee Ave. prvič postala "grandpa" in "grandma", Mr. in Mrs. Paul Hodanovec iz 19807 Kewanee Ave. pa v tretjič. Mati je dete se nahajata v Booth Memorial bolnišnici in se dobro počutita.

Seja Čitalnice

Jutri večer, 14. aprila se bo vršila seja Čitalnice SDD na 1001 Waterloo Rd. Pričetek ob 8 uri. Vabi se celokupno članstvo na obilno udeležbo, ker je to zelo važnih zadev za rešiti. Oboje se obenem iskreno zahvaljuje Mr. Harry Križniku in Mr. Johnu Kusu, ki sta darovala vsak po \$1, ker se nista mogla udeležiti zadnje priredbe čitalnice.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

John L. Lewis je včeraj preklical stavko rudarjev

Toda zvezni sodnik je navzlic temu odredil, da mora na zagovor; sporazum glede premogarske penzije dosežen

WASHINGTON, 12. aprila—John L. Lewis je danes preklical štiri tedne trajajočo stavko premogarjev, na kateri se je nahajalo 400,000 mož, ki so zaposleni v rudnikih mehkega premoga. Pričakuje se, da se jutri vrne v rove okrog 100,000 mož in da se bo v teku nekaj dni obrat v premogovnikih vrnil na normalni tir.

Lewis je poslal brzojavke na unijske postojanke, da je "prostovoljno ukinjenj dela končano," ko je konferenca, kateri je senator Styles Bridges prisostvoval kot posredovalec, sprejela kompromisen načrt glede premogarske penzije.

Federalni sodnik T. Alan Goldsborough pa je navzlic preklicu stavke ukazal, da se mora Lewis v sredo javiti na sodnici ter zagovarjati radi preziranja sodne oblasti, ker se ni pokoril sodnemu ukazu za končanje stavke, ki je bil izdan 3. aprila.

Bridges glasoval z Lewisom za kompromisni načrt sprave

Na konferenci zaupnikov je bil kompromisni načrt sprejet z dvema glasovoma proti enemu. Za načrt sta glasovala senator Styles Bridges in Lewis, proti pa zastopnik podjetnikov Ezra Van Horn iz Clevelanda.

Glasom tega načrta bodo prejeli po \$100 mesečne pokojnine premogarji, stari 62 let ali več, ki so delali najmanj 20 let in ki so nehali delati v premogovniku po 28. maju 1946. Prvotno je Lewis zahteval \$100 mesečne penzije za vse več kot 60 let stare premogarje, ki so delali v rudnikih nad 20 let.

MORNARICA POJASNJUJE ZADEVO S PODMORNICO

SAN FRANCISCO, Cal., 12. aprila—Mornarica je danes izjavila, da je "neznana podmornica," ki se jo je opazilo 130 milj od San Francisca, verjetno bil kit.

(Vsled te "podmornice" je bil v ameriškem tisku dvignjen velik hrup, posebno ko so iz najvišjih monarhijskih krogov izjavili, da "podmornica" ne pripada nobeni državi zapadno od "železne zaves." Kot se je torej ugotovilo "podmornica" ne pripada drugemu kakor sami sebi).

Ruski skladatelji protestirajo proti "tatvini" skladb za proti ruski film

MOSKVA, 11. aprila—Četvorica vodilnih ruskih skladateljev je danes zahtevala, da ameriška filmska družba "Twentieth Century Fox" umakne iz protisovjetskega filma "The Iron Curtain" dele iz njihovih skladb.

Skladatelji, ki so javno protestirali proti "tatvini" njihovih del so Dimitri Soštakovič, Sergij Prokofijev, Aram Kačaturian in Nikolaj Mjaskovski.

V svojem protestu pravijo skladatelji, da jih ameriška filmska družba ni vprašala za dovoljenje, da lahko v filmu uporabi njihove skladbe, ker je bila prepričana, da bi takšno zahatevo s prezirom zavrgli.

"Znano je, da ta film ("The Iron Curtain") obrekuje našo domovino in neti odpor in sovra-

Ulični napadi na ženske se množijo

Preko minule sobote in nedelje so bile v Clevelandu na ulicah napadene štiri ženske, med katerimi se nahajata tudi dve collinwoodski Slovenki, in sicer Mrs. Juanita Videmsek, stara 25 let, iz 14490 Thames Ave. in Mrs. Anna Bolden, stara 37 let, iz 14401 Thames Ave. Napadene sta bili skoro ob istem času od nekega moškega, ki ju je z opeko udaril po glavi in zbežal. Obe imata prebiti lobanji.

Ostali dve žrtvi uličnih napadov sta bili Mrs. Josephine Baldzicki, stara 50 let, iz 857 E. 75 St. in bolničarka Miss Betty McQuary, stara 25 let.

Policijski načelnik Matowitz je včeraj odredil posebno ojačenje policijskih patrol v okrožjih v bližini St. Clair Ave., kjer so bili izvršeni zadnji napadi. Obenem je bilo naznanjeno, da se bo ženskam, ki morajo ob poznih nočnih urah domov, nudila posebna zaščita, ako se to zavedno obrnejo na policijo.

Na snočnji seji mestne zbornice je bila mestna uprava tarča ostrih napadov tako od strani republikancev kot demokratov. Posebno se je poudarjalo, da ni skoro nobenih policajev, ki bi vršili svojo službo peš. Posledica tega je, da si ljudje po mnogih delih mesta zvečer sploh več ne upajo na ulice, so rekli councilmani.

ANGLEŽI SESTRELILI ŽIDOVSKO LETALO

JERUSALEM, 12. aprila—Neko angleško borbena letalo je danes sestrelilo letalo za vežbanje, ki pripada židovski armadi Haganah.

Kot pravijo iz angleških virov, je najprej začel streljati židovski pilot, ki je bil ubit.

Ruski skladatelji protestirajo proti "tatvini" skladb za proti ruski film

štvo proti sovjetskemu ljudstvu, da bi se zadovoljilo sovražni-kom splošnega miru in varnosti," je rečeno v protestu skladateljev.

Proti filmu "The Iron Curtain," ki je propaganda proti Sovjetski zvezi so tudi mnoge ameriške kulturne organizacije vložile protest. Ruski skladatelji, ki uživajo svetovni sloves, pa so poudarili, da pod nobeno ceno ne bi dovolili, da se njihove skladbe uporablja v tem filmu.

Protest se zaključuje z izjavo: "Z odločnim protestom proti takšnih metodah in običajih in s protestom proti temu ciničnemu zločinu napram ustvarjalni umetnosti, mi odločno vztrajamo, da se našo glasbo umakne iz filma "The Iron Curtain."

Marshall označil revolto v Columbiji za "rdečo zaroto"

Pravi, da je revolta sledila istemu vzorcu kot delavske stavke v Franciji in Italiji

BOGTA, Columbia, 12. aprila.—Ameriški državni tajnik George C. Marshall je danes krivil mednarodni komunizem za krvavo revolucijo, ki je zadnje dni stresla to deželo in prekinila Vse-ameriško konferenco.

Govoreč med tem ko so po ulicah mesta še vedno odmevali strelji pušk, je Marshall izjavil: "Tega položaja se ne sme soditi na lokalni podlagi, ne glede na to, kako tragične so neposredne posledice za columbijsko ljudstvo. Ta dogodek ima svoj izvor daleč od Columbije. To je isti določen vzorec, kakor so bili dogodki, ki so provocirali stavke v Franciji in Italiji, in ki skušajo vplivati na položaj v Italiji, kjer se bodo vršile volitve 18. aprila.

"Ako se tukaj podvzamejo akcije glede obstoječega položaja, moramo razumeti, da je to svetovna zadeva — ne pa samo columbijska ali južno-ameriška zadeva."

Marshall je bil prvi od vodilnih delegatov na konferenci, z izjemo predstavnikov columbijske vlade, ki je javno položil krivdo za revolucijo na rame svetovnega komunizma. Ameriški državni tajnik je svojo izjavo podal pred načelniki delegacij, ki prisostvujejo Vse-ameriški konferenci, pozneje pa jo je ponovil pred časnikarji.

Columbija baje pretrgala diplomatske stike z Rusijo

V raznih mrtvašnicah so časnikarji danes našli okrog 400 trupel oseb, ki so bile ubite tekom krvavih uličnih bojov, ki so divjali v Bogoti v petek in soboto, toda nadaljna trupla še vedno prihajajo v mrtvašnice.

(Neko poročilo, ki ga je državni departament v Washingtonu prejel iz Bogote, trdi, da je radio v columbijski prestolnici naznanil, da je Columbia vsled revolucije pretrgala diplomatske stike s Sovjetsko zvezo. Toda več ur po prejemu dotičnega poročila ni bilo v brzojavkah iz Bogote še nobenega potrdila, da se je to dejanje zgodilo.)

EISENHOWER SPET ZANIKAL DA BO KANDIDAT

WASHINGTON, 10. aprila.—Gen. Dwight D. Eisenhower je danes po 25-minutni konferenci s predsednikom Trumanom glede obrambe rekel časnikarjem, da njegova prvotna izjava, da ne bo stopil v politično arena, še vedno drži, in da bi v nobenem slučaju ne sprejel predsedniške kandidature, ne glede na to, kdo bi mu jo ponudil.

Rokoborba

Nocoj se bodo zopet štirje rokoborci hkrati spoprijeli na programu hkrati spoprijeli na ni. Nastopili bodo Whipper Billy Watson in Kay Bell, Lee Henning in Dick Raines. V drugem spopadu bosta nastopila Mr. X., ki še ni bil premagan v zadnjem letu, ter Jack Moore iz Long Beach, Cal. Spoprijeli se bodo tudi Bob Wagner in Doc Ed Meske ter Fred Bozik in Bulldog Drummond iz Indiane.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Komemoracije tretje obletnice Rooseveltove smrti širom sveta

SENATORJI BODO POSKUŠALI RAZBITI ORGANIZACIJO Z. N.

WASHINGTON, 12. aprila—Skupina 17 republikanskih in demokratskih senatorjev bo začela z akcijo, da se potisne organizacijo Združenih narodov v brezpomembnost, na njenem mestu pa ustanovi odprto vojaško zvezo proti Sovjetski zvezi.

Veruje se, da poteza ne bo uspela, ker sta državni tajnik Marshall in predsednik senata Arthur Vandenberg proti.

Senator Homer Ferguson je naznanil, da bo skupina predložila svoj načrt v senatu. Po temu načrtu bi lahko tudi Rusija sodelovala pri takšni zvezi, toda pogoji so že tako ustvarjeni, da jih Rusija ne bi mogla sprejeti.

Ljudska fronta Italije objavila volilni manifest

RIM, 12. aprila—Italijanska Ljudska (demokratska) fronta je danes nasproti programu Krščansko-demokratske stranke objavila svoj volilni manifest, v katerem je pojasnjeno stališče italijanskih levicarjev, kar se tiče odnosov z Zedinjenimi državami in Sovjetsko zvezo.

"Ljudska fronta želi ohraniti in razviti tradicionalno italijansko politiko prijateljstva napram Zedinjenim državam in bo poskušala z Ameriko in zapadno Evropo skleniti bolj ugodne pogoje za ekonomsko sodelovanje in pomoč pri obnovi Italije," pravi manifest, ki obtožuje de Gasperijsko vladu, da želi pridružiti Italijo "histeričnim in reakcionarnim skupinam v Ameriki in zapadni Evropi."

"Namesto tega Ljudska fronta želi slediti politiki miru tudi napram Sovjetski zvezi in deželam vzhodne Evrope, s katerimi namerava upostaviti obsežne trgovinske zveze."

Z Jugoslavijo bi lahko dosegli direkten sporazum

Dalje pravi manifest: "Z Jugoslavijo in ostalimi deželami, ki so zainteresirane v usodo Trsta, bi Ljudska fronta stopila v pogajanja za doseg direktnega sporazuma pri rešitvi vseh mejnih vprašanj in sicer na pravični podlagi in da se mir, prijateljstvo in ekonomsko sodelovanje postavi na čvrsto osnovo."

Socialistični časopi "Avanti" pa je obtožil proti-komunistične stranke, da nameravajo pred volitvami napasti cerkve in verske ustanove, da bi tako vzbudili ljudstvo in diskreditirale levicarske stranke. Časopis pozivlje vse socialiste, naj bodo čuječi in naj ne dovolijo, da bi takšen načrt bil izveden.

VATIKAN NAPOVEDUJE PORAZ KOMUNISTOV

RIM, 12. aprila.—Vatikanški krogi, ki imajo zveze z velikim kapitalom in diplomatskimi krogi, so danes prerokovali, da bodo volitve 18. aprila prinesle zmago krščanskim demokratom. Ti krogi poudarjajo, da so se številne družine pod vplivom apolov od strani duhovščine odločile, da bodo volile proti koaliciji levicarskih strank.

Glavni tajnik Z. N. obsodil govornice o novi vojni, ki so se začele širiti po smrti velikega ameriškega predsednika

HYDE PARK, N. Y., 12. aprila—Glavni tajnik organizacije Združenih narodov Trygve Lie je danes rekel, da je ljudstvo sveta pretreseno in do globine srca razžaloščeno zaradi govoric o novi vojni, ki so se začele širiti po smrti Franklin D. Roosevelta.

Lie je bil glavni govornik pri preprostih ceremonijah, ki so bile prirejene ob priliki tretje obletnice Rooseveltove smrti. Kritiziral je tako Zedinjene države kot Rusijo zaradi dejanj, ki da slabijo mirovno organizacijo sveta.

Okrog 1,000 oseb se je zbralo pred staro hišo Roosevelta, ki se nahaja na obali Hudsona in nedaleč od vrta, v katerem je njegov grob. Prečitani so bili telegrami predsednika Trumana, državnega tajnika Marshalla in Mrs. Roosevelt, ki se nahaja v Londonu.

"Z vojnimi govoricami bi se moralo prenehati," pravi Lie

Govor glavnega tajnika Združenih narodov je bil ena njegovih najbolj trpkih obsodb vojnih govoric.

"Moralo bi se prenehati z govoricami o novi vojni. Jaz ne verujem, da je katera koli vlada na svetu tako popolnoma blazna, da bi nameravala začeti novo vojno."

Lie je opozoril velike sile, da morajo poskušati rešiti svoje spore, ne pa da vsled njih grozijo ena drugi. Pristavil je, da zadnjih mesecev ni bilo nobenih resnih naporov, da se doseže sporazum glede mirovnih pogojev z osiščem in tako očisti pot za resnični pohod v mir.

"Bojkot, preziranje in zapostavljanje niso načini, da se jači Združene narode, ali pa da se služi stvari miru," je rekel Lie.

Pri obujanju spominov na velikega ameriškega predsednika je Lie rekel, da je Roosevelt bil človek, ki je vodil Združene narode. Posebno pa je poudaril besede, ki jih je nekoč Roosevelt spregovoril:

"Ako civilizacija želi preživeti, mora gojiti znanost človeških odnosov—sposobnost vseh ljudi različnih vrst, da živijo skupaj in da delajo skupaj v istem svetu, v katerem bo vladal mir."

Churchill hvali Roosevelta

LONDON, 12. aprila—Bivši angleški premier Winston Churchill je danes pozval Anglijo in Ameriko, naj gledata v svojo je povojne težave s pogumom, ki ga je imel Franklin D. Roosevelt.

Churchill je govoril na banketu, ki je bil prirejen v počastitev spomina F. D. Roosevelta, kateremu so na Grosvenor Square odkrili spomenik.

Mrs. Roosevelt, ki je prišla v London, da odkrije spomenik svojemu pokojnemu soprogu, je bila dočakana od množice Angležev in počaščena na banketu, katerega so se udeležili med ostalimi tudi kralj Jurij VI., princesa Elizabeta, princ Phillip in premier Attlee.

V svojem govoru je Churchill

rekel, da je Roosevelt umrl pre zgodaj in da vsled tega ni okusil "sladke plodove končne zmage." Pristavil pa je, da Roosevelt ni doživel preprirov med zavzniki, ki so do tedaj bili združeni vsled skupne nevarnosti.

Na banketu je bil prečitana telegram predsednika Trumana, ki se je v imenu Američanov zahvalil za počastitev spomina velikega Američana s strani Angležev.

Praški časopis o tretji obletnici Rooseveltove smrti

PRAGA, 12. aprila—Uradno glasilo češkoslovaške komunistične stranke "Rudo Pravo" je danes na prvi strani priobčilo članek, ki je posvečen pokojnemu predsedniku Zedinjenih držav Franklin D. Rooseveltu.

V članku, ki ga je spisal urednik časopisa za zunanje zadeve Kamil Winter, so poleg pohval o Rooseveltovemu delu bile podčrtane tudi obtožbe, da so Zedinjene države po njegovi smrti krenili s poti sodelovanja z Rusijo, katero sodelovanje je bila ustvarjena na konferenci v Teheranu in na Jalti.

Članek pravi, da si edino Henry A. Wallace, predsedniški kandidat progresivne stranke, prizadeva, da bi sledil Rooseveltovemu programu demokracije.

VARŠAVA, 12. aprila—Bivši ameriški državljani, ki se je odrekel državljanstvu, da je lahko postal poljski ambasador v Ameriki, Oskar Lange, je danes ob priliki komemoracije tretje obletnice Rooseveltove smrti izjavil, da je pokojni ameriški predsednik bil velik prijatelj Poljakov.

Mati Henry A. Wallacea umrla

DES MOINES, Ia., 12. aprila—Danes je tu umrla v starosti 80 let Mrs. May Wallace, mati predsedniškega kandidata Henry A. Wallacea.

Pri smrtni postelji sta se nahajala tudi Wallace in njegova sestra Mrs. Annabelle McClay iz Birminghama, Mich., ki sta prišla na poziv brata Jamesa, ko je stanje njih matere postalo kritično. Henry in Annabelle sta prišla z avtom iz Chicago, kjer se vrši konferenca Wallaceovih pristašev, da se tudi formalno ustanovi novo progresivno stranko Amerike.

Pokojna Mrs. May Wallace je več kot 20 let bila v središču ameriške zgodovine. Njen soprog je bil poljedelski tajnik, sin Henry je imel isti urad in bil tudi podpredsednik Zedinjenih držav.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ZMANJŠANJE INDUSTRIJALNIH NESREČ V MALIH TOVARNAH

Ni dolgo tega ko je bila v teku kampanja, katere cilj je bilo znižanje nezgod v malih tovarnah širom dežele. V kampanji, prirejeni v posameznih državah, je sodeloval tudi delavski department. Ime kampanje je bilo "varni obrat."

Kot izkazujejo nedavno objavljene številke Delavskega departmenta, se pripeti 70% vseh industrijskih nesreč pri delu v malih tovarnah, katerih ne doseže gibanje za uvedbo varnega obrata, kakor večje tovarne. Zato pa so tudi poškodbe, ki jih utrpi delavec majhnih obratov, največji tovrstni problem dežele.

Inšpekcijskim oblastim nudi delavski oddelek vzgojni material, ki pomaga pri prizadevanju zmanjšanja nezgod pri delu v gotovih industrijah. Posebni sezname in navodila v poljudnem jeziku kažejo, kako se je ogniti nezgodam v malih industrijah proizvodnje zlatnine, opreme, pohištva, opeke, itd. Po potrebi je tozadevni urad Delavskega departmenta pripravljen nuditi navodila proti nezgodam za razne male industrije in obrate, obrti in poklice.

Delavski urad, ki ima v svojem področju skrb za omejitev industrijskih nesreč, je v teku kampanje imel razgovore z nadzorniki državnih delavskih oddelkov, da se prepriča o potrebi rešitve izrecnih problemov in o koristnosti uporabe najnovejših metod znižanja nezgod v posameznih industrijah.

Vsaka tovarna ali delavnica mora seveda najprej pregledati svoj seznam nesreč prejšnjih let. To pomaga nadzornikom, da sestavijo tabelo, ki kaže kaj je vzrok večine nezgod in koliko stanejo. Kriz je, ker mnoga mala podjetja ne vodijo seznama nesreč v svojem obratu. Tem je pojasnjeno, da je zelo važno zanje ako vodijo rekorde glede tega. Če treba dobe tudi potreben pouk v tem.

V času vojne se je uvedlo mnogo varnostnih naprav in metod, ki so koristne in katere se skuša uvesti tudi v male obrate ter male delavnice. Posebno je potrebno, da so delavci sami seznanjeni z metodami, katere jih obvarujejo pred nezgodami. V tem pogledu izurjeni nadziralci ali tovarniški nadzorniki pa tudi lahko preprečijo veliko številno nesreč. Male tovarne same so bile vspodbujane, da podelijo nagrade za izredno zmanjšanje nezgod pri delu v njih podjetjih ali delavnicah.

Program znižanja nezgod predvideva tudi ustanovitev odborov sestojecih iz delavcev in uprave. Naloga takih odborov je, da preiščejo vzroke nezgod, se o istih posvetujejo z delavci pri gotovem nevarnem delu in v smislu skupnih nasvetov osvojijo program varnosti, ki je koristen delavcem in malim tovarnarjem. Nadvse važno namreč je, ako nosi odgovornost za varnost v obratu delavec sam s sodelovanjem in brigo delodajalca. Na ta način se bo moglo doseči znatno znižanje nezgod pri delu v mali industriji.

Mnoge države se zanimajo za nov način reševanja problema nezgod v mali industriji. Odredile so posebne študije in pregled nesreč v gotovih predelih koder so situirane male industrije in vse izgleda, da se tako posamezne države kot zvezni delavski urad zanimajo zelo resno za znižanje in v doglednem času, za odpravo industrijskih nesreč, ki puste za seboj toliko pohabljenih, deloma onespobljenih in tudi trajno poškodovanih delavcev, obenem pa pomenijo precejšnjo ekonomsko in produktivno izgubo za deželo.

— Common Council

Ameriški Slovani na delu za mir

New York, N. Y.—V mesecu aprilu bo sklicanih več konferenc pod avspicijami Ameriškega slovanskega kongresa, na katerih se bo razpravljalo o delovanju za svetovni mir in o agitaciji za izvolitev Wallacea in kandidatov progresivne stranke.

Te konference se bodo vršile: 17. in 18. aprila v Chicagu, 18. aprila v Newarku, 25. aprila v New Yorku, Philadelphiji in Clevelandu. V Pittsburghu pa se bo vršila meseca maja.

Kot govornika bosta nastopala Leo Krzycki in Zlatko Baloković, kakor tudi drugi vodi-

telji. V Chicagu in New Yorku bo povezana konferenca s koncertnim programom, na katerem bo Baloković igral violino in govoril.

V mesecu maju pa bo Ameriški slovanski kongres aranžiral shode v vseh velikih in manjših slovanskih naselbinah, na katerih se bo slavilo V-E Day in zaeno protestiralo proti zgrajenju zapadne Nemčije za bazo agresije v bodočnosti.

Četrta konvencija Ameriškega slovanskega kongresa pa se bo vršila 24., 25. in 26. septembra v Chicagu. Udeležilo se je bo nad 2.000 delegatov. Ta konvencija bo zaeno velika demonstracija za mir.

PISMO IZ SLOVENIJE

Volitve v Sloveniji—nova zmaga Osvobodilne fronte

Volitve v okrajne ljudske odbore, ki so se vršile dne 21. marca v Ljudski republiki Sloveniji, so se zaključile s pomembno zmago Osvobodilne fronte. Udeležba pri volitvah je bila izredno dobra in priča o visoki politični zavesti slovenskega ljudstva. Čeprav niso še znani dokončni rezultati iz vseh volilnih okrajev, vendar moremo že ugotoviti, da se je udeležilo volitev povprečno daleč nad 90% volilnih upravičencev.

V nekaterih okrajih je bila udeležba skoraj stotodstotna. Tako se je na primer v Sežani udeležilo volitev nad 99% volilnih upravičencev; v Ljubljani in Tolmini jih je volilo 98%, v Idriji nad 97%, v Trbovljah nad 96%, istotako v Gorici in Ilirski Bistrici.

Skoro v vseh okrajih je bila udeležba nad 90%, le v šestih okrajih je bila nižja, vendar pa ni nikjer bila nižja od 80%. Za Osvobodilno fronto klasovalo daleč preko 90% volivcev, le v petih okrajih je bil odstotek za Osvobodilno fronto oddanih glasov nekoliko manjši.

Na dan volitev je bilo po mestih in vaseh vse živahno. Že v zgodnjih jutranjih urah so volilni hiteli v velikem številu, čisto v strnjени skupinah in gručah, na volišča, da opravijo svojo državljansko dolžnost. Povsod so nato v velikem številu odhajali na prostovoljno delo, bodisi na gradilišča zadružnih domov ali na ceste, da s koristnim delom proslavijo volilni praznik. Tisoči in tisoči slovenskega delovnega ljudstva so na ta način znova pokazali trdno voljo, da hočejo zgraditi ljudsko oblast in posvetiti vse svoje sile za razvoj in napredek države.

Slovenski znanstveniki in umetniki so prejeli Prešernove nagrade

Dne 20. marca je minister za prosveto Ljudske republike Slovenije dr. Jože Potrč nagradil slovenske znanstvenike in umetnike, ki so se izkazali s svojim delom v letu 1947, s Prešernovimi nagradami. Za delo na znanstvenem področju sta bila nagrajena Milan Vidmar in Josip Korošec, prvi za delo "Problemi prenašanja električne energije," drugi pa za delo "Izkopavanje na Ptujskem gradu;" prejela sta vsak po 40.000 dinarjev.

Na področju književnosti so bili nagrajeni pisatelji Slodnjak, za roman "Pogine naj pes," z zneskom 30.000 dinarjev; Grabeljšek, za knjigo "Za svobodo in kruh" (in drugi deli novele), z zneskom \$20.000 dinarjev, in Kreft, za delo "Tugomer" (dramaturška obdelava), z zneskom \$30.000 dinarjev.

Na področju glasbe sta bila nagrajena vsak z zneskom 30.000 dinarjev skladatelj Kozina, za skladbo "Beja Krajina," in Škerjanc, za "Fantazijo za klavir in orkester."

Za dirigentsko delo v letu 1947 sta prejela nagrado v znesku po 20.000 dinarjev Samo Hubad in Jakov Cipci.

Za delo na področju likovne umetnosti so prejeli Prešernove nagrade umetniki: Boris Kalin, za kip Tito (marmor), in slikar Stupica, za sliko "Deklica z lampijonom" (olje), vsak po 30.000 dinarjev, ter Slikar Jakac, za risbo Oton Župančič v znesku 20.000 dinarjev.

Dalje so prejeli Prešernove nagrade naslednji gledališki umetniki: Mira Danilova, za vlogo Elmire v Tartuffu, v znesku 20.000 dinarjev; Ivan Levar, za naslovno vlogo v Tartuffu in vlogo škofa v Tugomehu, v znesku 20.000 dinarjev; Mileva Zakrajšek, članica Drame v Mariboru, za gledališko delo v letu 1947, v znesku 20.000 dinarjev.

Za delo v Operi je prejel umetnik Vekoslav Janko nagrado v znesku 20.000 dinarjev.

Lani je bilo podeljenih skupno 11 Prešernovih nagrad, in sicer tri za likovno umetnost v skupnem znesku 40.000 dinarjev, ena za znanost v znesku 20.000 dinarjev, za glasbo dve po 20.000 dinarjev, za književnost štiri po 10.000 dinarjev in ena v znesku 20.000 dinarjev. Skupno je bilo torej lani razdeljenih nagrad za 160.000 dinarjev.

Letos se je število Prešernovih nagrad pocišalo na 16, v skupnem znesku 420.000 dinarjev. Poleg teh nagrad so slovenski znanstveniki in umetniki prejeli še številne nagrade od Komiteja za kulturo in umetnost v skupnem znesku 805.000 dinarjev. Potemtakem so slovenski kulturni delavci prejeli v letu 1947 samo v nagradah preko 1.200.000 dinarjev.

Te št. evlke zgovorno dokazujejo skrb, ki jo ljudska oblast posvečuje razvoju znanosti in umetnosti. V stari Jugoslaviji je bil znanstvenik in umetnik prepuščen sa msebi, zapostavljen in čisto preziran; moral se je trde boriti za goli materialni obstanek in le redkokdaj mu je bila dana prilika, da je mogel svobodno razviti svojo stvariteljsvo sposobnost. Ljudska oblast v novi Jugoslaviji pa ne samo ceni delo znanstvenika in umetnika, marveč ga tudi podpira in vzpodbuja ter mu daje materialno možnost, da s svojim delom dviga delovno ljudstvo in sodeluje pri graditvi njegove boljše bodočnosti.

Najboljši zidarji Slovenije so tekmovali

Ena in trideset zidarskih mojstrov iz vseh krajev Slovenije je tekmovalo v Ljubljani v novem načinu zidanja na gradilišču generalnih direktij ministarstva za industrijo in rudarstvo. Vsak mojster je imel dva pomočnika in vsaki zidarski skupini so bili dodeljeni podajči za prinašanje malte in zidakov.

Pri tekmovalstvu, ki je trajalo dva dni in ki je vzbudilo med delavstvom veliko zanimanje, zlasti seveda med delavstvom gradbene stroke, so bili z novim načinom zidanja doseženi presenetljivi uspehi. Tekmujoči zidarji so v osmih urah sezidali 395.75 kubičnih metrov zidu, to je skoro šestkrat več kot po doslej običajnem načinu zidanja.

Po nagrado v znesku 5.000 dinarjev je dobil zidar Vinko Humer, ki je zgradil 34.97 kubičnih metrov zidu. Drugo nagrado si je priboril zidar Miro Škafic; sezidal je nekaj manj kot 30 kubičnih čevljev zidu. Tretjo nagrado sta si delila zidarja Franc Pengal in Anton Mrak.

Tudi delavci, ki so stregli zidarjem, so prejeli nagrade, in sicer je prvo nagrado prejela skupina delavcev, ki je stregla zidarju Pengalu, druga nagrada je bila podeljena skupini zidarja Mraka, tretja pa skupini zidarja Rojška; prva skupina je postregla zidarski skupini z 38.59 kubičnimi metri materiala, druga je postregla z 37.41 kubičnimi metri materiala, tretja pa z 28.41 kubičnih čevljev materiala.

Kakovost zidarskega dela pri tekmovalstvu ni trpela; tudi odpadki na materialu niso bili večji kot pri normalnem načinu zidanja. Delo je ves čas nadzirala posebna komisija, ki je skrbno pazila, da je zidanje v skladu z vsemi strokovnimi predpisi.

Praktični rezultat tekmovalstva j eta, da je bilo v dveh dneh sezidanih šest stavbenih objektov, ki jih je treba samo še pokriti in ometati.

Smučarske tekme za prvenstvo Jugoslavije

Dne 1. marca t. l. so se končale v Planici na Gorenjskem smučarske tekme za prvenstvo Jugoslavije, in sicer z najlepšo disciplino smučarskega sporta—skoki. Zaključnim tekmam je prisostvovalo okoli 5.000 ljudi, ki so se pripeljali v Planico z rednimi in posebnimi vlaki. Mnogo izletnikov je prišlo tudi iz Trsta in iz Hrvatske. Vsem bo Planica gotovo ostala v najlepšem spominu, kajti vreme je bilo krasno in prireditev je vsestransko uspela.

Na tekmah v skokih je nastopilo 75 tekmovalcev iz vse Jugoslavije, vendar pa so bili v pretežni večini zastopani Slovenci, kajti v drugih republikah Jugoslavije ta vrsta sporta ni še tako razvita kot v Sloveniji.

Prvo mesto in s tem naslov prvaka Jugoslavije v skokih si je priboril Janez Polda, ki je skočil 44.5 metra in 47.5 metra in tako dosegel 326.4 točke; drugo mesto je zasedel Karel Klančnik s 329.9 točkami; skočil je 42, 41 in 45.5 metra; tretji je bil Janko Mežik s 321 točkami (40, 40.5 in 42 metra); slede po vrsti Franc Pribošek, Jože Langus, Albin Rogelj, Ivo Razboršek, Slavko Šušteršič, Andrej Vidic in Alojzij Razinger.

Poleg navedenih so se vršile še razne druge tekme v smučanju, ki so prav zadovoljivo uspeli in jim je občinstvo sledilo z velikim zanimanjem.

Strokovne šole v Sloveniji

Vzporedno z naraščajočo industrializacijo države v okviru

L. N. Tolstoj:

PO PLESU

Povest

Glejte, vi pravite, da človek ne more sam po sebi razumeti, kaj je dobro, kaj slabo, da je vse odvisno od okolice, da okolica ubija človeka. Jaz pa mislim, da je vse odvisno od naključja. Povedal bom o sebi...

Tako je začel govoriti od vseh spoštovani Ivan Vasiljevič po razgovoru, ki smo ga imeli o tem, če je za osebo izpopolnjevanje neobhodno potrebno izpremeniti najprej pogoje, v katerih ljudje živijo. Nihče ni prav za prav trdil, da človek ne more sam po sebi razumeti, kaj je dobro, kaj slabo, toda Ivan Vasiljevič je imel takšno navado, da je odgovarjal na vsoje lastne misli, ki so se v njem porajale iz razgovora, in v smislu teh misli pripovedoval dogodbe iz svojega življenja. Večkrat je popolnoma pozabil na vzrok svojega pripovedovanja. Med pripovedovanjem se je razvnel, zlasti ker je pripovedoval zelo iskreno in resnično.

Tako je naredil tudi zdaj. "Povedal bom o sebi. Vse moje življenje se je zapletlo tako in ne drugače ne zaradi okolice, ampak zaradi nečesa povsem drugega."

"Zaradi česa?" smo vprašali.

"To je dolga povest. Če bi jo hoteli dobro razumeti, bi moral veliko pripovedovati."

"Le pripovedujte."

Ivan Vasiljevič se je zamislil in zmajal z glavo. "Da," je rekel. "Vse življenje se je izpremenilo zaradi ene noči, ali prav za prav — jutra."

"Kako pa je bilo?"

"Tako je bilo, da sem bil silno zaljubljen. Mnogokrat sem se bil že zaljubil, toda to je bila moja največja ljubezen. Stvar sodi že v preteklost; ona ima že poročene hčerke. To je bila B... . da, Varenjka B... . da, Varenjka B... ." Ivan Vasiljevič je povedal rodbinsko ime. "Še pri petdesetih letih je bila izredno lepa. Toda v mladosti, ko ji je bilo osemnajst let,

petletnega gospodarskega načrta raste potreba po strokovno izvežbanih delovnih močeh, ki jih primanjkuje v vseh panogah industrije. Naloga, da skrbi za naraščaj strokovnjakov za naraščaj strokovnjakov za razvijajočo se industrijo, je v Sloveniji poverjena številnim strokovnim šolam, ki jih je okoli 30 z 2.363 učenci. Takšne šole se nahajajo skoro v vseh industrijskih krajih Slovenije.

Na Jesenicah je metalna kovinska in industrijska šola, v Kranju industrijska šola, v Celju kovinarska šola, v Teznu pri Mariboru kovinarska šola.

Strokovne šole imajo tudi rudarski centri Zagorje, Velenje in Zabukovica. Poleg tega obstoja še vrsta raznih gospodarskih, gozdarskih, železničarskih in drugih šol. Kovinarsko šolo na Jesenicah obiskuje nad 200 učencev, od katerih posejajo nekateri tudi večerno gimnazijo. Učenci so večinoma sinovi delavcev in kmetov in skoro vsi imajo samo ljudskošolsko izobrazbo. Nezaodstna predizobrazba je neugodno vplivala na učne uspehe, ki so bili na nekaterih šolah, zlasti na Jesenicah, dokaj nezadovoljivi.

Kovinarsko šolo pri tovarni avtomobilov v Teznu obiskujejo poleg Slovencev tudi Bosanci, Poljaki in Albanci. Odnosi med učenci so prav dobri. Učenci nedomlačini so večinoma nastanjeni v internatih. Skoraj vsaka šola ima tudi svoj vajeniški dom. Internati in vajeniški domi so na splošno dobro urejeni, vendar so ponekod radi velikega števila vajencev postali že predestni.

je bila očarljiva: visoka, vitka, ljubka in veličastna, zares veličastna. Nosila se je vedno ne navadno pokonci, ko da ni mogla drugače, glavo nekoliko nazaj nagnjeno, in to ji je dajalo, sprično njene lepote in visoke postavice vzlic njeni skoraj koščeni mršavosti, nekakšen kraljevski videz, ki bi odbijal od nje, če bi ne bilo njenega ljubeznivega, vedno veselega nasmeška i ust i prečudnih lesketajočih se oči i vsega njenega ljubkega, mladega bitja."

"Kako lepo slika Ivan Vasiljevič!"

"Kakor koli bi slikal, ne bi mogel tako naslikati, da bi doumel, kakšna je bila. Ali to ni glavno. Kar hočem povedati, se je zgodilo v štiridesetih letih. V tistem času sem bil študent v provincialnem vseučilišču. Ne vem, je li to dobro ali slabo, toda takrat nismo imeli na našem vseučilišču nobenih krožkov, nobenih teorij, ampak smo bili samo mladi in živeli, kakor je prirojeno mladosti, učili smo se in veselili. Jaz sem bil zelo vesel in čvrst fant, poleg tega pa še bogat. Imel sem urnega jezdenega ključača, sankal sem se z gospodičnami (dralске takrat še niso bile v modi), krolkal sem s tovariši (tačas nismo pili drugega nego šampanjec; če ni bilo denarja, nismo ničesar pili, žganja nismo pili, kakor ga zdaj pijemo). Glavno moje veselje pa so bil večerne zabave in plesi. Plesal sem dobro in nisem bil grd."

"Nikar ne pretiravajte v skromnosti," ga je pretrgala ena od sobesednic. "Saj vendar poznamo vaš še dagerotipni portret. Ne samo, da niste bili grdi, marveč ste bili celo lepotec."

"Lepotec ali ne, to ni glavno. Glavno je, da sem bil v tistem času svoje največje ljubezni do nje, bilo je zadnji dan pusta, pri starem gubernatorskem načelniku, dobrodušnem, bogatem in gostoljubnem komorniku. Sprejemala je tudi njegova prav ta, ko ji je bilo osemnajst let,

plišasti obleki in z briljantnim nakitom na glavi, z golimi stanimi, rejenimi, belimi rameni in prsmi, kakršni so portreti Elizabete Petrovne. Ples je bil čudovit; dvorana krasna, z galerijami, godci znameniti, krat še tlačani nekega graščaka — ljubitelja glasbe, tife stajen, šampanjec je tekel v potokih. Čeprav sem imel rad šampanjec, ga nisem pil, ker sem bil brez vina ljubezni pijan, zato pa sem plesal do onemoglosti — plesal sem i četvorke i valčke i polke, seveda, kolikor je bilo mogoče, vse z Varenjko. Imela je belo obleko z rožastim pasom in bele usnjene rokavice, ki so ji segale skoraj do suhih ostrih komolcev, in bele atlasne čevljeke. Mazurko mi je odvezal zopni inženir Anisimov — še sedaj mu ne morem odpustiti tega, — zaprosil jo je, brž ko je vstopila in medtem ko sem se bil jaz odzidal lasuljarju po rokavice. Ker nisem plesal z njo mazurke, sem vzel neko Nemko. ki sem ji prejel dvoril. Ali bojim se, da sem bil tisti večer nevljuden z njo, nisem govoril z njo, nisem se gledal, ampak sem videl samo visoko, vitko postavbo v beli obleki z rožastim pasom, njen sijaj, zardeli obraz z jamicami in prijazne ljubke oči. Ne samo jaz, vsi so jo gledali in občudovali, moški in ženske, čeprav je vse zasedla. Kako bi ji tudi ne občudovali!

Po predpisu, tako rekoč, mazurke nisem plesal z njo, v resnici pa sem plesal skoraj ves čas z njo. Brez zadrege je skozi vse dvorane naravnost izmenil, jaz pa sem vskočil, ne da bi počakal povabila, ona pa se mi je zahvaljevala z nasmeškom zavoljo moje iznajdljivosti. Kar dar nas je vrsta zanesla k njej, ona pa ni uganila mojega gesla in mi ni podala roke, je zmignila s suhim rameni in se mi nasmehnila v znak sočutja in tolažbe.

Kadar so mazurkine figure prepletali z valčkom, sem dolgo z njo plesal valček, ona pa je naglo dihala, se nasmehnila in rekla "encore" (še). In plesal sem valček še in še, a nisem čutil svojega telesa.

"Kako da niste čutili, mislim, da ste ga zelo čutili, ko ste jo objemali okrog pasu; ne samo svojega telesa, marveč tudi njeno telo," je rekel nekdo od gostov.

Ivan Vasiljevič je nenadoma zardel in jezo skoraj zakrčkal: "Taka, glejte, je sedanja mladina. Vi razen telesa ničesar ne vidite. V naših časih ni bilo valčkov. Cim močnejše sem bil zaljubljen, tem bolj breztelesna je bila ona zame. Vi zdaj vidite noge, glezljene in še kaj, vi slačite ženske, ki ste vanje zaljubljeni, me, kakor je govoril Alfonz Kar, — dober pisatelj je bil, — je bil predmet moje ljubezni vselej z bronom odet. Mi ne samo da nismo slačili, marveč smo skušali li pokriti goloto kakor dobri Noetov sin. No kajpak, tega vi ne razumete..."

"No poslušajte ga. Kako je bilo dalje?" je rekel nekdo od nas.

"Da. Tako torej sem plesal večinoma z njo in nisem opazil, kako je minil čas. Godci so pokakovali z neko brezupno utrujenostjo — saj veste, kako je na koncu plesa — vedno isti motiv mazurke, iz gostinjskih sob so očete in mamic vstajali na miz za kvartanje in čakali na večerjo, lakajji so pogosto prihajali in nekaj prijnasli. Bilo je tri ura. Treba je bilo izkoristiti poslednje minute. Se enkrat sem si jo izbral in stotič spremil na njen prostor.

"Seveda, če me kdo ne odpre, lje," je rekla in se nasmehnila. "Ne bom pustil," sem rekel. "Dajte mi vendar pahljajo," je rekla.

"Teško jo dam," sem rekel in ji izročil belo, ceneno pahljajo.

(Dalje na 3. strani)

PO PLESU

(Nadaljevanje z 2. strani)

Tu imate, da vam ne bo težko, rekla, odtrgala peresce od pahljače in mi ga dala.

Vzel sem peresce in samo s pogledom sem mogel izraziti navdušenje in hvaležnost. Nisem bil le vesel in zadovoljen, — bil sem srečen, blažen, bil sem dober, jaz nisem bil jaz, marveč neko nadzemeljsko bitje, ki ne pozna zla in je sposobno samo za dobro.

Skril sem peresce v rokavico in stal, nisem se mogel odtrgati od nje.

"Glejte, očka me prosi za ples," mi je rekla in pokazala na visoko, stasito postavlo svojega očeta polkovnika s srebrnimi namniki, stoječega v vratih z gospodinj in drugimi damami.

"Varenjka, pridite semkaj," slišala glasno klicanje gospodinj z briljantnim nakitom in elizabetškimi rameni.

Varenjska je šla k vratom, jaz za njo.

"Pregovorite, ma chere (draga), očeta, da se sprehodi z vami. No, prosim, Peter Vladislav," se je obrnila gospodinja k polkovniku.

Varenjkin oče je bil prav lep, postaven, visok in svez stavec. Njegov obraz je bil zelo rdeč, belimi, a la Nicolas (kakor pri Nikolaju I.) zavihanimi brki, ki so se dotikali zaliscev, in z narejenimi pošastnimi senčnimi lasmi; njegovih bleščečih očeh in

na ustniah je bil prav takšen nasmešek kakor pri hčeri. Bil je lepo zračen, s širokimi z odlikovanji okrašenimi, po vojaško izbočenimi prsmi, s silnimi rameni in z dolgimi, vitkimi nogami. Bil je vojaški poveljnik tipa starega vdanega sluga z nikolajevsko držo.

Ko sva prišla k vratom, se je polkovnik branil, govoreč, da je pozabil plesati, vendar pa se je smehljaj, šinil z roko na levo stran, vzel sabljo iz portepje, jo oddal uslužnemu mladeniču, nadel irharsto rokavico na desno roko, — "vse mora biti po predpisu," — je rekel smehljaje se, vzel hčerko za roko, napravil četrto obrata in čakal na takt.

Ko se je začel motiv mazurke, je čvrsto udaril z eno nogo ob tla, iztegnil drugo, in njegova visoka, težka postava je zdaj tiho in gladko, zdaj hrupno in burno, s pritiravanjem podplatov ob tla, z udarjanjem noge ob nogo, drvela okrog po dvorani. Ljubka Varenjkina postava je plavala okrog njega, neopazno in pravočasno skrajšala ali zdaljšala korak svojih malih, belih atlasnih nožic. Vsa dvorana je spremljala z očmi sleherni gib para. Nisem ju samo občudoval, marveč sem ju gledal ginjen od navdušenja. Zlasti so me dirnili njegovi s trakovi prevezani škornji, — dobri škornji iz telečjega usnja,

toda ne modni s koničastimi, ampak starinski, s štirioglatimi stopali in brez podpetnikov. Očividno so bili škornji narejeni od bataljonskega čevljarja. 'Da bi hčerko peljal v družbo in jo oblačil, ne kupuje modnih škornjev, ampak nosi doma narejene,' sem pomislil in štirioglate stopala škornjev so me posebno dirnila. Videti je bilo, da je nekoč zelo lepo plesal, toda zdaj je bil težek in noge niso bile več tako prožne za vse lepe in nagle obrate, ki jih je skušal delati. Vendar pa je dobro naredil dva kroga. Ko pa je prehitro razširil noge in jih spet sklenil, čeprav z nekim naporom, je padel na eno koleno, ona pa se je smehljajala, popravljala krilo, ki ga je on zataknil, in gladko zaplesala okrog njega. Tedaj so vsi glasno zaploskali. Nekoliko težko je vstal, nežno in ljubeče objel hčerko okrog ušes, jo poljubil na čelo in pripeljal k meni, misleč, a jaz z njo plešem. Rekel sem, da nisem njen kavalir."

"Vseeno je, sprehodite se z njo", je rekel, se prijazno smehljaj in vdeval sabljo v portepje.

"Kakor se po prvi kaplji izlije iz steklenice njena vsebina z velikim curkom, tako je tudi v moji duši ljubezen do Varenjke sprostila vso v moji duši skrito sposobnost ljubiti. V trenutku sem objemal ves svet s svojo ljubeznijo. Ljubil sem i gospodinj z njenim načelkom, z njenimi elizabetškimi prsmi, i njenega moža i njene goste in njene lakaje in celo inženirja

Anisimova, ki se je kujal name. Do njenega očeta z njegovimi škornji in ljubeznim, njenemu podobnim nasmeškom, sem imel tačas neki občutek nežnega zanosa.

Mazurka se je končala, gospodar ir gospodinja sta povabila goste k večerji, toda polkovnik B. je odklonil rekoč, da mora jutri zgodaj vstati, in se poslovil od gostiteljev. Ustrašil sem se, misleč, da tudi njo odvedejo, toda ostala je z materjo.

Po večerji sem plesal z njo obljubljenemu četvrtku. In čeprav je bila moja sreča, kakor se mi je zdelo, neizmerna, se je vendar še in še stopnjevala. Ničesar nisva govorila o ljubezni; ne sebe ne njo nisem izpraševal niti o tem, če me ljubi. Meni je bilo dovolj, da sem jo ljubil. In samo nečesa sem se bal, tega, da bi mi kaj ne skalilo srce.

Ko sem prišel domov, sem se slesel in hotel zaspati, toda videl sem, da je to docela nemogoče. V roki sem imel peresce iz njene pahljače in njena rokavica, ki mi jo je dala, ko je odhajala in sedla v voz ter sem jaz udobno posedel njeno mater in potem še njo. Gledal sem na ta dva predmeta. Z odprtimi očmi sem jo videl pred seboj v trenutku, ko je pri izbiranju med dvema kavalirjema uganila moje geslo, ter slišim njen ljubki glas, ko mi pravi: "Ponos? da?" Radostno mi daje roko. Ali ko pri večerji nastavlja kozarec šampanjca k ustnicam in me gleda izpod čela z božajočimi očmi. Toda najbolj razločno jo vidim v paru z očeto, ko se lahko suka okoli njega in se ponosna in vesela sebe in njega ozira po gledalcih, ki ju občudujejo. Z nežnim in ginljivim zanosom vključujem oba, očeta in hčer, v svojo ljubezen.

Takrat sva živela sama z rajnkim bratom. Brat sploh ni maral za svet in ni hodil na ples. Zdal se je pripravljaj na kandidatski izpit in je živel zelo redno. Spal je. Gledal sem njegovo v blazino zavito in do polovice s flanelasto odejo pokrito glavo. Ker sem ga imel rad, se mi je zasmilil, zasmilil zato, ker ni poznal in ni čutil tiste sreče, ki sem jo jaz doživljal. Najin tlačanski lakaj Petruša mi je prišel naproti s svečo in mi hotel pomagati pri slačenju, toda odpustil sem ga. Pogled na njegov zaspani obraz z zamotanimi lasmi je vzbujal v meni nemirno ganotje. Prizadeval sem si, da ne bi delal hrupa, in sem šel po prstih v svojo sobo ter sedel na posteljo. Ne, moja sreča je bila prevelika, nisem mogel spati. Vrh tega mi je bilo vroče v zakurjenih sobah in, ne da bi slesel uniformo, sem tihoma šel v prednjo sobo, oblekel plašč, odprl zunanja vrata in stopil na ulico.

S plesa sem odšel ob petih; odkar sem prišel domov in tu posedal, sta minili še kak dve uri, tako, da sem stopil na plano, je bilo že svetlo. Bilo je pravo pustno vreme: megla. Z vo do nasičeni sneg se je topil na ulicah, z vseh streh je kapalo. B. jevi so tedaj stanovali na koncu mesta, poleg velike ravnice. Na enem koncu je bilo izprehajališče, na drugem deklisiki zavod. Šel sem preko našepuščne ulice in prišel na veliko ulico, kjer sem že srečaval pešce in voznike z drvmi na saneh, ki so drsle s sanicami po tlaku. Konji, ki so enakomerno majali z mokrimi glavami pod lesketajočimi se kambami, z rogoznico pokriti izvoški, ki so čofotali v ogromnih škornjih pogled voz, ulične hiše, ki so bile videti v megli silno visoke, — vse mi je bilo drago in pomembno.

Ko sem prišel na ravnico, kjer je stala njihova hiša, sem zagledal na koncu v smeri izprehajališča nekaj velikega in črnega ter zaslišal od tam zvoke flavte in bobna. V moji duši je ves čas prepevalo, tu in

tam se je glasil motiv mazurke. Ta glasba tu pa je bila drugačna — ostra, zoprna.

"Kaj pa je to?" sem pomislil in napotil sem se po sredini ravnice, po izvoženi, gladki cesti v smer zvokov. Ko sem prehodil kakih sto korakov, sem začel razlikovati skozi meglo mnogo črnih ljudi. Očividno so bili vojaki. "Vaje imajo, bržčas," sem pomislil ter stopil bliže, z mano pa kovač v zamaščenem kratkem kožuhi in predpasniku, ki je nekaj nesel pred menoj. Vojaki v črnih uniformah so stali v dveh vrstah drug proti drugemu s puškami ob nogah in se niso ganili. Za njimi sta stala bobnar in flavtist ter nenehno ponavljala isto neprijetno, vresečo melodijo.

"Kaj delajo?" sem vprašal kovača, ki se je ustavil poleg mene.

"Tatarja preganjajo zaradi pobega," je jezo rekel kovač in pogledoval v oddaljeni konec vrst.

Začel sem gledati tja in videl sredni vrst nekaj strašnega, ki se je bližalo k meni. To, kar se je bližalo, je bil do pasu gol možiki, privezan k puškama dveh vojakov, ki sta ga peljala. Poleg njiju je hodila visoka vojaška oseba v plašču in čepici. Postava se mi je zdela znana. Trešč se po vsem telesu je kaznovani čofotal po tajaščem se snegu ter se pomikal naprej pod udarci, ki so se usipali nanj z obeh strani. Ko se je vrgel nazaj, sta ga podčastnika, ki sta ga držala privezanega k puškama, pahnila naprej, če je padel naprej, sta ga pridržala, da ne bi padel, tako, da sta ga povlekla nazaj. Visoka vojaška oseba pa se ni oddaljila od njega in stopala poleg njega s trdo, nekoliko tresočo se hojo. To je bil njen oče, s svojim rdečim obrazom, belimi brki in zalisci.

Pri vsakem udarcu je tepeni vojak kakor v začudenju obračal od bolečin spačeni obraz v tisto stran, od koder je padel udarec, in z režečimi se belimi zobmi stalno ponavljal iste besede ki jih nisem razločil. Šele ko je bil prav blizu, sem razbral te besede. Ni govoril, ampak vzklikal: "Bratci, usmilit se. Bratci, usmilit se". Toda bratci se ga niso usmili in, ko je bil sprevod v isti vrsti z menoj, sem videl, kako je proti meni stoječi vojak odločno stopil korak naprej in zamahnil s palico, da je zažvižgala v zraku, ter silno udaril Tatarja po hrbtu. Tatar se je pognal naprej, toda podčastnika sta ga pridržala in prav takšen udarec je padel nanj z druge strani, in zopet s te in zopet z one . . . Polkovnik je hodil poleg, pogledoval zdaj sebi pod noge, zdaj na kaznovanega, vdihaval zrak, z napihnjenimi lici in ga počasi izpuščal skozi našobljeno ustnico. Ko je sprevod šel tam mimo, kjer sem stal, sem za trenutek videl skozi vrste hrbet tepenega vojaka. Videl sem nekaj pisanega, mokrega, rdečega, nenaravnega, da nisem verjel, da je to telo človeka.

"Moj bog", je izpregovoril poleg mene kovač.

Sprevod se je oddaljeval. Veden enako so padali z dveh strani udarci na spotikajočega se, krivečega se moža, vedno enako so ropotali bobni in žvižgala flavta, vedno enako se je pomikala s trdim korakom visoka, stasita polkovnikova postava poleg tepenega. Nenadoma se je polkovnik ustavil in se naglo približal enemu od obeh vojakov.

"Namazal te bom", sem zaslišal njegov srditi glas. "Ali boš mazal? Boš?"

In videl sem, kako je s svojo silno roko v usnjeni rokavici bil po obrazu prestrašenega, slabotnega vojaka nizke rasti zato, ker ni dovolj krepko zamahnil s palico po rdečem Tatarjevem hrbtu.

"Dajte svežih palic!" je kriknil, se ozrl in me zagledal. Delal se je, ko da me ne pozna, se

strašno in jezo namrgodil ter se naglo obrnil. Tako hudo me je bilo sram, da nisem vedel, kam bi pogledal; kakor da so me zalotili pri najbolj sramotnem dejanju, sem povsili oči in pohitel domov. Vso pot mi je zvenelo v ušesih drobno bobnanje in žvižganje flavte, zdaj sem slišal besede: "Bratci, usmilit se me," zdaj samozavestni, srditi polkovnikov glas, ki je krikal: "Boš mazal? Boš?" Medtem pa mi je legla na srce huda, skoraj telesna žalost, da me je obhajala slabost in sem se nekajkrat ustavil. Bilo mi je, ko da bo zdaj pa zdaj bruhal iz mene ta groza, ki je prišla vame od tega prizora. Ne pomnim, kako sem se privlekel domov in legel. Toda komaj sem hotel zaspati, sem spet slišal in videl vse ter skočil kvišku.

Očividno je njemu nekaj znano, česar meni ni, sem pomislil o polkovniku. Če bi vedel, kar on ve, bi razumel in to, kar sem videl, me ne bi mučilo. Pa če sem še tako razmišljal, nisem mogel doumeti tistega, kar ve polkovnik, in zaspal sem šele na večer in to šele potem, ko sem šel k prijatelju in se z njim napil do trde pijanosti.

Morda mislite, da sem tedaj prišel do sklepa, da je bilo to, kar sem videl, zlo dejanje? Nikakor ne. Če je nekdo delal to s tako zamozavestjo in če so

vsil bili mnenja, da je to neobhodno potrebno, tedaj so oni vedeli nekaj, česar jaz nisem vedel, sem razmišljal in skušal to vedeti. Pa če sem se še tako trudil, tudi pozneje nisem mogel tega zvedeti. In ker nisem zvedel, nisem mogel stopiti v vojaško službo, kakor sem pred tem nameraval, in ne samo, da nisem služil pri vojaki, marveč nikjer nisem služil in kakor vidite, nisem bil za nič sposoben."

"Mi že vemo, kako niste bili za nič sposobni", je rekel nekdo od nas. "Rajši povejte: koliko ljudi bi ne bilo za nič sposobnih, če bi vas ne bilo".

"No, zdaj že neumnosti govorite", je odkrito nejevoljno rekel Ivan Vasiljevič.

"Kaj pa ljubezen?" smo ga vprašali.

"Ljubezen? Od tistega dne je ljubezen pešala. Kadar se je ona zamislila z nasmeškom na ustnicah, kar je bilo pogosto pri njej, takoj sem se spomnil polkovnika na ravnici. Bilo mi je tako nerodno in neprijetno, da sem se vedno redkeje z njo sestajal. Ljubezen je tako splahnela v nič. Tako, vidite, se včasih dogode stvari, ki izpremenijo in preusmerijo vse človeško življenje. Vi pa pravite . . ."

(Iz ruščine prevedel I. Vouk)
(SANS—Chicago)

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENdicoH 0718

DRUGA IZDAJA

ENGLISH - SLOVENE DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
CENA \$5.00

V vsaki slovenski družini, ki se
zanima za napredek in razvoj Slo-
vencev, bi morala dohajati

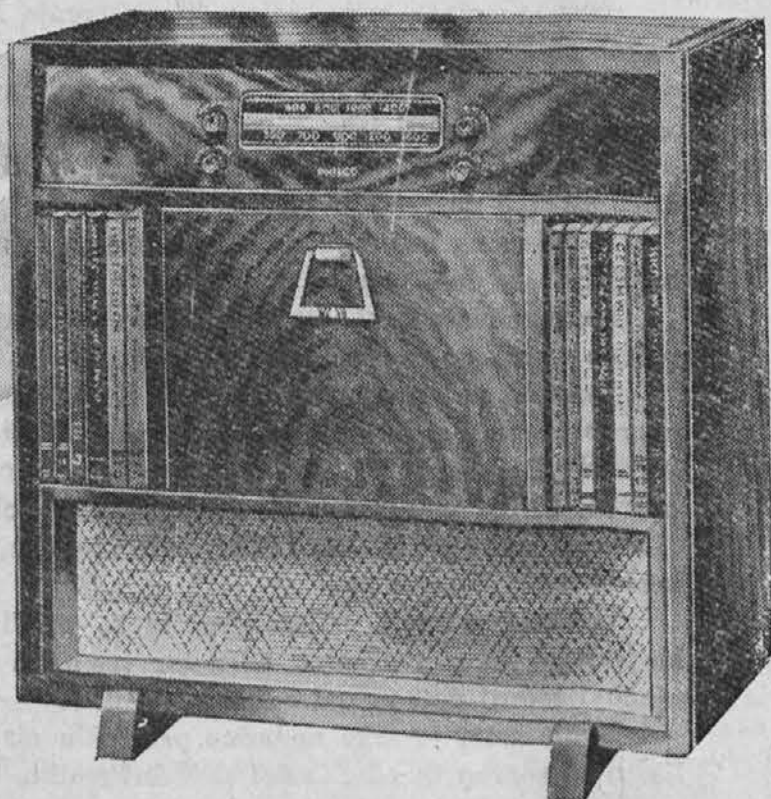
Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

Only PHILCO
COULD BRING YOU SUCH VALUE
SEE THIS NEWEST 1948 PHILCO
RADIO-PHONOGRAPH TOMORROW

- Classic Mahogany Console
- New Philco Automatic Record Changer
- Ample Record Storage Space
- Featherweight Tone Arm . . . No needles to change!

**PAY ONLY
2.00
A WEEK**

Unquestionably one of the most beautiful console radio-phonographs ever offered! A masterpiece of craftsmanship in rich mahogany veneers of selected graining. And what an instrument . . . on radio or your favorite records, the glorious tone will thrill you. Clever drop-front mechanism makes it easy to load the new Philco Automatic Record Changer . . . handles up to 12 records easily and gently! Here's Philco outstanding beauty, in performance and value. See the Model 1283 tomorrow.

179.95

MI VAM DAMO POPUST NA VAŠ STAR RADIO APARAT.
LAHKA MESEČNA ODPLACILA.

Norwood Appliance & Furniture
6202 ST. CLAIR AVENUE
JOHN SUSNIK

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

PRVA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Aksinjinu delo je bilo trikrat na teden poribati tla, krmiti perjad in čistiti kurnico. Delo je opravljala na vso moč vneto in si poskušala vse pridobiti; v številni Lukerjo. Grigorij je večji del časa prebil s konjcem Saškom v prostornem konjaku. Saška je imel že belo glavo, a so ga še vendar klicali za Saška. Nihče ni njegovemu imenu dodajal očetovega. Kar se tiče njegovega primka, ga morebiti ni poznal niti sam Listnickij, pri katerem je Saška živel pet in dvajset let. V mladosti je bil Saška kočijaž, a na stara leta je bil za konjskega hlapca, ker so mu opešale oči in potrebna moč za le-ono delo. Bil je nizek, ves pokrit z belimi lasmi, ki so vlekale skoraj na zelenkasto (sive koccine so mu rasle celo po rokah), imel je že iz detinjstva potlačen nos zaradi udarca s palico, nenehoma se je smejal z jasnimi deškimi nasmehom in se oziral s svojimi dobrosrčnimi očmi krog sebe. Njegov apostolski obraz je bil onečastjen s topim in sploščenim nosom in s spodnjo ustnico, z vrezano globoko brazgotino. Nekega dne se ga je bil nalezal v polku (Saška je bil rojen v Bogučarovem, v moskovskem okrožju), da je namesto vodke gohtal iz steklenice razjedajočo kislino; ožgana lisa mu je za zmeraj spojila spodnjo ustnico z brado. Kjer je tekla tekočina, je ostala rdečkasta brazgotina, na kateri niso rasle koccine; bilo je videti, kakor da bi ga bila neznana živalca obližnila in pustila na Saškovem obrazu sled svojega nad vse voljnega jezika. Saška se je pogosto opijal in ob takih priložnostih je kolovratil po dvorišču, kakor da je on lastnik posestva. Gugal se je, se razkoračil pred oknom generalove spalnice, premeteno pretil s prstom pred svojim ljubkim nosom in gledal v notranjščino.

— Nikolaj Aleksejevič! O! Nikolaj Aleksejevič! — je kričal z visokim in strogim glasom.

Ce je bil stari gospod v sobi, je stopil k oknu.

— Si že spet pijan, mrha? — je zagrmelo skozi okno.

Saška je držal hlače, ki so mu lezle nizdol, mežljal in se prekanjeno nasmihal. Ta smeh-

ljaj se mu je razlival po vsem obrazu, od levega, na pol zaprtega očesa do rdečkaste brazgotine, ki se je začela v desnem ustnem kotu. Dasiravno je bil ves zvežen, se je vendar prijetno smejal.

— Nikolaj Leksejič, prečasti ti, jaz te poznaaaaam! . . . — je poplesuje vpil Saška in mu grozil s svojim tenkim in umazan prstom.

— Pojdi spat, — mu je navsveveto gospodar s prizanesljivim nasmehom in si vihal z vsemi petimi prsti brke, ki so mu visele ko hudourni oblak.

— Niti hudič ne bo pogruntal Saška! — mu je ta odgovoril in stopil k ograji vrtička. — Nikolaj Aleksejevič, ti si . . . kakor jaz. Midva sva kakor riba v vodi: ne moreva vsaksebi. Midva sva bogata, vidiš! . . .

Saška se je namrdnil in razširil roke. — Poznao naju povseh deželah ob Donu. Midva . . . Sašku se je glas užalostil in stišal: — Midva, eksceleuca, sva lepa, od katere koli plati naju pogledaš: samo nosova sta se nama vnela.

— Kako? — je vprašal gospod, vihal brke in se režal, da je kar povišnje.

— Zavoljo žganja! — je dejal Saška in poudaril vsak zlog, utripal je z vekami in zbiral z jezikom slino, ki mu je curela po razoru rdečkaste brazgotine.

— Ne smeš piti, Nikolaj Leksejič. Če ne, bova obadva zgubljeni! Zapila bova vse svoje imetje! . . .

— Vidiš; pojdi in prespi mačka.

General je vrgl skozi okno dvajset kopejk: Saška je ujel novčič v zraku in ga skril v kučmo pod podlogo.

— Nu, na svidenje, general, je pozdravil in odhajaje vzdihnil.

— Si napojil konje? — je vprašal gospodar in se zasmejal.

— Hudič, prekleti! Pasja čeljust! — je Saška hripavo zatulil in poškratel.

Trepetal je od jeze.

— Kako bi naj mogel Saška pozabiti napojiti konje? A? Se ko bom umrl, se bom privlekel sem in vsakemu prinesel vedro čiste vode! Le pogledite si no, kaj mu ne pride na misel! . . . I kajpakda! . . .

Saška je odšel, preklinjal in vihtel pest zavoljo nezaslužene žalitve. Njemu so oprostili vse: pijanost in nedostojno vedenje, ker je bil konjač, kakor ga redko najdeš. Spal je vse leto, poleti in pozimi, v praznem predelku v konjušnici; nihče ni znal kakor on ravnati s konji; ni bil samo za konjskega hlapca, ampak tudi za živnozdravnika: spomladi je nabiral zelišča v majskem cvetenju, izkopaval v stepi, po vlažnih jarkih in v presušeni zemlji zdravilne korenine. Visoko po stenah konjaka so bili obešeni šopi suhih zelišč: janež zoper nahuho; kačnik zoper kačji pik; črnobina zoper poškodbe na nogah; neka bela rastlina, komaj vidna, ki raste ob vrbovih koreninah, zoper drisko; in polno drugih neznanih zeli za zdravljenje raznih boleznih in konjskih poškodb.

V konjušnici, v predelu, kjer je spal Saška, se je pozimi in poleti širil kakor pajčevina rahel vonj, ki se je kar nekako priljeplil na grlo. Na lesenem pogradu je bila plast mrve, zdaj že trda kakor kamen, pokrita z odejo in Saškovim plaščem, vsa smrdljiva od konjskega potu. Drugega izven plašča in ovčje-ga kožuha Saška ni imel.

Tihon, grbast kozak, od sile močan in malo trčen, je živel z Lukerjo in brez vsakršnega razloga gojil do Saška slabo skrivano ljubosumnost. Enkrat na mesec je pograbil Saška za gumb njegove umazane srajce in ga popeljal s seboj za hleve.

— Boter, ne smeš gledati moje ženske!

— Hm, kako bi rekel . . . — je dejal Saška in pomenljivo zagtegoval besede.

— Pusti jo no, boter! — ga je prosil Tihon.

— Meni, dragec, so všeč kozave. Med kozarcem žganja in kozavo žensko bi zmeraj izbral kozavo. Čim bolj je kozava, tem bolj zna ugoditi našim ljubljnim željam, prepredenka!

— Pri tvojih letih, boter, je sramota in greh . . . Oh! . . . In če pomislim, da si zdravnik in poznaš čarno besedo, da zdraviš konje . . .

— Na vse mogoče se spoznam, — je svojeglavo odgovoril Saška.

— Pusti jo vendar, boter! Saj to ni mogoče.

— Si jo bom že dobil, to Lukerjo! Kar lepo zbogom ji reci, tej mršnji! Kakor potica z zdravili konje . . .

— Na vse mogoče se spoznam, — je svojeglavo odgovoril Saška.

— Pusti jo vendar, boter! Saj to ni mogoče.

— Si jo bom že dobil, to Lukerjo! Kar lepo zbogom ji reci, tej mršnji! Kakor potica z zdravili konje . . .

— Na vse mogoče se spoznam, — je svojeglavo odgovoril Saška.

— Pusti jo vendar, boter! Saj to ni mogoče.

— Si jo bom že dobil, to Lukerjo! Kar lepo zbogom ji reci, tej mršnji! Kakor potica z zdravili konje . . .

— Na vse mogoče se spoznam, — je svojeglavo odgovoril Saška.

— Pusti jo vendar, boter! Saj to ni mogoče.

— Si jo bom že dobil, to Lukerjo! Kar lepo zbogom ji reci, tej mršnji! Kakor potica z zdravili konje . . .

— Na vse mogoče se spoznam, — je svojeglavo odgovoril Saška.

— Pusti jo vendar, boter! Saj to ni mogoče.

— Si jo bom že dobil, to Lukerjo! Kar lepo zbogom ji reci, tej mršnji! Kakor potica z zdravili konje . . .

— Na vse mogoče se spoznam, — je svojeglavo odgovoril Saška.

— Pusti jo vendar, boter! Saj to ni mogoče.

— Si jo bom že dobil, to Lukerjo! Kar lepo zbogom ji reci, tej mršnji! Kakor potica z zdravili konje . . .

— Na vse mogoče se spoznam, — je svojeglavo odgovoril Saška.

— Pusti jo vendar, boter! Saj to ni mogoče.

— Si jo bom že dobil, to Lukerjo! Kar lepo zbogom ji reci, tej mršnji! Kakor potica z zdravili konje . . .

— Na vse mogoče se spoznam, — je svojeglavo odgovoril Saška.

— Pusti jo vendar, boter! Saj to ni mogoče.

— Si jo bom že dobil, to Lukerjo! Kar lepo zbogom ji reci, tej mršnji! Kakor potica z zdravili konje . . .

— Na vse mogoče se spoznam, — je svojeglavo odgovoril Saška.

— Pusti jo vendar, boter! Saj to ni mogoče.

— Si jo bom že dobil, to Lukerjo! Kar lepo zbogom ji reci, tej mršnji! Kakor potica z zdravili konje . . .

rozinami je: a rozine so že porabane in zato je lepo kozava. Meni so všeč ženske njene sorte!

— Na, vzemi . . . ampak nikar mi ne hodi pod roke, če ne, te bom zadavil, — je dejal Tihon sopeč in potegnil iz mehurja kak bakren novčič.

Ta prizor se je ponovil vsak mesec.

V Jagodnem je življenje potekalo lenobo in odrevenelo.

Posestvo je bilo v suhi globeli daleč od obljubljenih cest in od jeseni dalje so bile pretrgane zveze s trgovci in z vsemi. Pozimi so tropi volkov, ki so prebijali mrzli del leta v Črnem gozdu, prihajali ponoči na griček, ki se je s svojim peščenim in štrlečim rtom naslanjal ob ribnike, dolgo zavijali in plašili konje. Tihon je vzel pihalnik starega generala in se zgubil ob ribnik, Lukerja pa si je pokrila s staro odejo debelo zadnjico, s pridržanim dihom čakala na strel in z razprtimi očmi, vtopljenimi v zariplih kozavih gubah, strmela v temo. V takih trenutkih se ji je dozdevala grdi in plešati Tihon lep mladenič in pogumen do brezglavosti; ko so se potem odprla vrata izbe in sta skožnja prišla oblak pare in Tihon, se mu je umaknila v postelji, potrla s tolstim hrbtom stenice na steni in gruleč oklenila premrle Tihonove kosti v ljubeč objem.

Poleti je bilo v Jagodnem do pozne ure slišati glasove dni-narjev. Gospod je posejal na štirideset desetih razne sorte žita in najel številne dlnarje za žetev. Včasih je poleti prišel v Jagodno tudi Jevgenij, ki se je sprehajal po vrtu in ob ribnikih in se dolgočasil do smrti. Jutra je prebil na jezeru, loveč ribe na trnek. Bil je srednje rasti, prsi je imel napete in česal se je po kozaško, to se pravi po strani, s prečo na desni plati. Častniški suknjič mu je dobro oblikoval gornji del života.

Grigorij je prve dni, odkar je bival z Aksinjo na posestvu, pogosto obiskoval mladega gospoda. Venjamin je stopil v poselsko izbo, priklonil svojo glavo z začeti pleše in smehljaje se, dejal:

— Pridi, Grigorij; mladi gospod te kliče.

Grigorij je vstopil in se naslonil na podboj. Jevgenij Nikolajevič je med smehom pokazal svoje široke in redke zobe in mu pokazal stol.

— Sedi!

Grigorij se je usedel na rob stola.

— So ti naši konji všeč?

— Dobro so. Posebno rjavci.

— Pogosteje ga vadi k teku.

Vendar glej, da ne bo galopiral.

— Vem; stric Saška mi je razložil.

— In Silak, kako ti je všeč?

— Ta je menda šarec. Nisem ga še mogel presoditi.

Kopito si je začel, treba ga bo prekovati.

Mladi gospod je priprl svoje predirne sive oči in vprašal:

— Maja boš moral služiti?

— Res je.

— Pomenil se bom z atama-nom; oprostil te bo.

— Zahvaljeni gospod.

Umolknila sta. Stotnik si je odvel ovratnik pri suknjiču in se popraskal po belih, nekako ženskih prsih.

— Torej se ne bojiš, da bi ti jo mož odpeljal?

— Ne bo je; popolnoma se ji je odpovedal.

— Kdo ti je to rekel?

— Ko sem šel v trg po orodje, sem srečal nekoga iz vasi. Pravi, da se je Stepan zapil. "Zdaj ne dam niti počenega groša za Aksinjo. Poiskal si bom lepšo", govori.

— Aksinja je lepa ženska, — je dejal stotnik z razuzdanim nasmehom, zamišljeno strmeč nekam nad Grigorijeve oči.

— Ni grda, — je pritrdil Grigorij in namršil obrvi.

Jevgeniju je potekal dopust; zdaj ni imel roke več obvezane; lahko jo je dvignil, ne da bi jo upognil v komolecu.

Zadnje dni je pogostoma preganjal čas v Grigorijevi izbi. Aksinja je bila pobegla izbo s plesnivimi stenami, zbrisala je police pri oknih in počistila tla z opečnim prahom. Prijetna na pol prazna izbica je dobila vonj po udobju. Pečica je izdihavala svojo toploto. Stotnik si je ogrnil kožuh iz modrega sukna in se nameril proti poselski hišici, izbirajoč zmeraj čas, ko je bil Grigorij zaposlen pri konjih.

Stopil je najprej v kuhinjo, se pošalil z Lukerjo, potlej pa se je obrnil in zavlil na drugo plat. Tamkaj se je usedel na pručko pri pečici, močno skril hrbet in od tal zijal v Aksinjo s smehljajočim se in nesramežljivim pogledom. Aksinja je bila v njegovi navzočnosti nekako zmedena in med prsti so ji drhtale pletilke.

— Kako je, Aksinjuška? — je vprašal stotnik in polnil izbo z oblaki sinjega dima.

— Dobro, hvala!

(Dalje priloženo)

Knjigo Robert St. Johna "The Silent People Speak" dobite tudi v našem uradnem.

POŠTEN MOŠKI

srednjih let želi dobiti v najmanj sobo, s hrano ali brez. Kdor ima oddati, naj pusti svoj naslov v uradu tega lista.

LINSIE'S QUALITY DELICATESSEN STORE

11511 MILES AVE.

Imamo najboljše meso za sendviče, gročerijske, sladolede, cigane, tobak. Odprto od 7. zj. do 11. p.

THE COURT REALTY

3680 E. 71 ST., BR 1414

Ko imate za prodati ali kupiti hišo, gročerijske, sladolede, cigane, tobak. Odprto od 7. zj. do 11. p.

ANN'S MODERN BEAUTY SALON

3589 E. 131 ST.

Lepotilni parlor, kjer nudimo posebno postrežbo vsaki odjemalci. Vsa dela spadajoča v lepoticarstvo vršimo v popolno zadovoljstvo.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je umrl naš ljubljani soprog in oče

John Zajc

Izgubil je svoje življenje 26. februarja 1948, zadet od avtomobila. Pogreb se je vršil dne 1. marca iz August F. Svetkovih pogrebnihih prostorov v cerkev sv. Kristine ter od tam po opravljeni sv. maši-zadušnici na Kalvarijo pokopališče, kjer smo ga položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

Blagopokojnik je bil rojen dne 10. maja 1878 leta v vasi sv. Jakob ob Savi pri Ljubljani.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence cvetja k njegovi krsti. Ta dokaz vaše ljubezni in spoštovanja nam je bil v veliko tolažbo v dneh strašne nesreče in izgube.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika.

Naoš zahvalo izrekamo vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo za spremstvo pri pogrebu.

Zahvalo paj sprejme August F. Svetek za res vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslugo. Iskrena hvala čst. g. Anthony Bombachu za lepe tolažilne besede, molitve in cerkvene obrede, ki jih je opravil. Hvala pogrebem-sobratom od društva "Zavedni sosede" št. 158 SNPI, katerega član je bil, ki so nosili krsto.

Hvala številnim prijateljem, ki so prišli kropiti pokojnika, ko je ležal na mrtvaškemu odru ter vsem, ki so ga sprejmili na njegovi zadnji poti na mirovdor.

Kruta smrt je tako nenadno pretrgala nit Tvojega življenja, ljubljani soprog in oče. Odšel si k Stvarniku, da prejmeš iz Njegovih rok plačilo za vse, kar si dobrega storil v življenju. Mi pa Te bridko pogrešamo, vsaj si nam bil tako dober. Spominjali se Te bomo vedno z ljubeznijo v molitvi do konca naših dni. Spavaj mirno — snivaj sladko!

Zalujoči ostali:

AGATA, soproga

JOHN M., sin

MARY, poročena JANUARY, AGATA, poročena

SMRKE, hčeri

ANDY, vnuk

V stari domovini zapuša dve sestrji, MARIJO in

JULIJANO in več sorodnikov.

Cleveland, Ohio, dne 13. aprila 1948.

HIŠA ZA 2 DRUŽINI

lesena, na E. 77 St. 3 in 4 sobe, forna na plin, klet pod vso hišo, dva porčja; se prodaja. Za dogovor pokličite

HE 2751

VAŠI ČEVLJI

BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

A. Malnar
Cementna dela
1001 E. 74. St.
EN 4371

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY

Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

JUGOSLOVANSKE POŠTNE ZNAMKE

dobite pri
AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

SNAŽILKE

za delo od 6. zj. do poldne
Polni čas. Tedenska plača.

Zglaste se na 5. nadstropju

EMPLOYMENT OFFICE

WILLIAM TAYLOR SON & CO.

V blag spomin

prve obletnice smrti dragega soproga

FRANK STUPAR

ki je umrl 13. aprila 1947

Eno leto v hladnem grobu že počivaš,

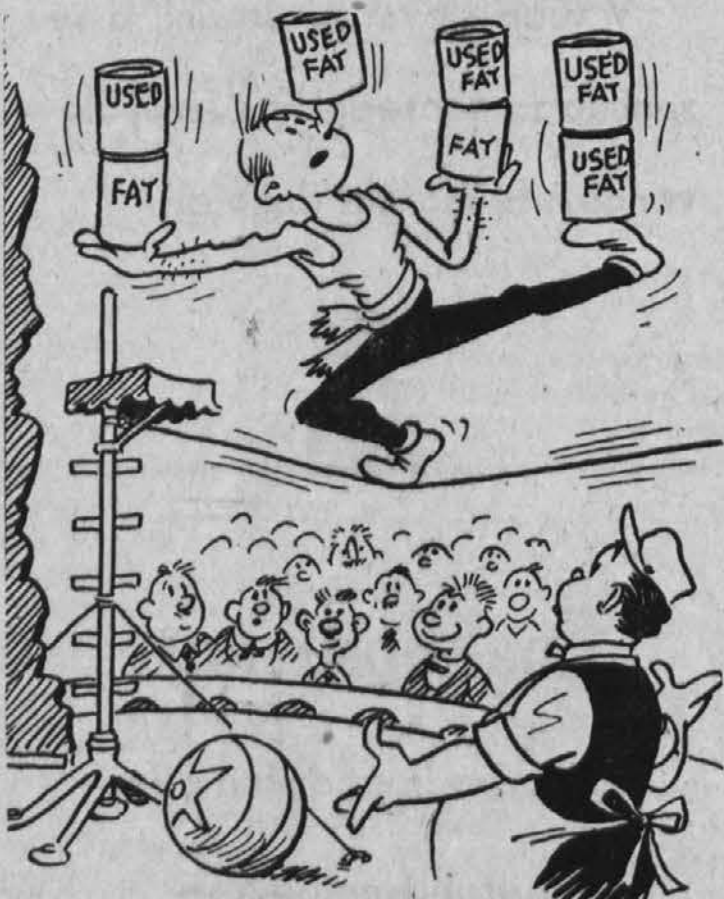
duša Tvoja pa plačilo uživa,

jaz se Te bom spominjala do smrti.

Tvoja žalujoča žena

Mary

Cleveland, O., dne 13. aprila 1948.

YOUR WIFE SAYS SHE HAS TO TURN IN THOSE CANS OF USED FAT TO BALANCE HER BUDGET!